

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ ІНСТИТУТ
імені Блаженнішого Володимира, Митрополита Київського і всієї України
Приватного акціонерного товариства «Вищий навчальний заклад
«Міжрегіональна Академія управління персоналом»

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ: ПРАКТИЧНИЙ ДОСВІД

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

Випуск 4

Хмельницький - 2023

УДК 001.2:[008+37, 001.2:[008+37
ББК 74.48я44
А 135

Академічна доброчесність: практичний досвід : зб. наук. пр. / гол.
ред. Л. Г. Білий. – Хмельницький : Вид-во МАУП, 2023. – Вип. 4. – 125 с.
НДДКР УкрІНТЕІ: 0123U104483

У збірнику наукових праць вміщено статті та тези виголошені на науково-практичному семінарі «Академічна доброчесність: шлях до забезпечення якості освіти», що відбувся у Хмельницькому інституті МАУП 19 жовтня 2023 року.

Редакційна колегія:

Головний редактор: Білий Л. Г., кандидат педагогічних наук, доцент, директор Хмельницького інституту МАУП.

Члени редакційної колегії:

Авсієвич А.В., доктор філософії в галузі права; **Гаюр І.Й.**, кандидат юридичних наук; **Гуменникова Т.Р.**, доктор педагогічних наук, професор; **Гуменюк А.Ф.**, кандидат економічних наук, доцент; **Дацюк О.А.**, кандидат богослов'я; **Жданкіна Л.К.**, кандидат юридичних наук; **Костенко Д.В.**, кандидат педагогічних наук; **Олійник В.В.**, кандидат педагогічних наук, доцент; **Осмолян В.А.**, кандидат юридичних наук; **Охман О.В.**, кандидат юридичних наук; **Парандій В.О.**, кандидат історичних наук, доцент (відповідальна за випуск); **Петрушенко О.О.**, кандидат філологічних наук, доцент; **Пеглюк Ю.С.**, кандидат юридичних наук, доцент; **Цимбалюк Г.С.**, кандидат економічних наук.

Рецензенти:

Семенець-Орлова І.А., доктор наук з державного управління, професор

Зьолка В.Л., доктор юридичних наук, професор

Рекомендовано до друку рішенням Вченої ради
Хмельницького інституту
ПрАТ «ВНЗ «Міжрегіональна Академія управління персоналом»
(протокол № 9 від 23 жовтня 2023 р.)

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	8
Ahibalova T., Karachova D. DEVELOPMENT OF STUDENTS' COMMUNICATIVE COMPETENCE AS THE BASIS OF ACADEMIC INTEGRITY IN HIGHER EDUCATION РОЗВИТОК КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ ЯК ЗАПОРУКА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ У ВИЩІЙ ОСВІТІ.....	10
Беньковська Н.Б., Гронський Д.В. SOME ISSUES OF ASSESSING THE QUALITY OF KNOWLEDGE OF STUDENTS.....	14
Бутко О.А., Бутко Н.Г. КОНЦЕПЦІЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ ТА МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД ЇЇ ВПРОВАДЖЕННЯ ACADEMIC INTEGRITY CONCEPT AND ITS INTERNATIONAL IMPLEMENTATION EXPERIENCE...	21
Герасімова Д.А., Нікольчук Ю.М. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ: ПОНЯТТЯ, ПРИНЦИПИ ТА ВИДИ.....	30

УДК 378.1

Бутко О.А.,

аспірант,

молодший науковий співробітник

(м. Київ, Україна)

Бутко Н.Г.,

викладач

(м. Київ, Україна)

КОНЦЕПЦІЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ ТА МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД ЇЇ ВПРОВАДЖЕННЯ

ACADEMIC INTEGRITY CONCEPT AND ITS INTERNATIONAL IMPLEMENTATION EXPERIENCE

Міжнародний Центр Академічної Доброчесності (далі – МЦАД) визначає академічну доброчесність як зобов'язання слідувати шести фундаментальним цінностям: чесності, довірі, справедливості, повазі, відповідальності та відвазі. Впроваджуючи ці цінності, викладачі, студенти та адміністративний персонал створюють ефективне наукове середовище, де доброчесність – його наріжний камінь. В іншому випадку вся академічна робота втрапить свою вартість. Фундаментальні цінності – це набагато більше, ніж абстрактні принципи, вони слугують для інформування та покращення здатності приймати етичні рішення, а, отже, формують поведінку, яка повністю відповідає суспільним нормам. Вони дають академічним товариствам можливість втілювати ідеали в життя.

Наукові товариства процвітають, коли їхні члени поважають фундаментальні цінності. Щоб сприяти цьому, ці

товариства повинні заохочувати їх, постійно запрошуючи викладачів, студентів та адміністративний персонал на дискусії, присвячені ролі етичних цінностей та їхній можливості поліпшувати різноманітні аспекти життя як у ЗВО, так і за його межами. Коли суспільні інститути просякнуті доброчесністю, то вони створюють сильнішу громадянську культуру на теренах усієї держави.

Щоб зрозуміти концепцію академічної доброчесності, потрібно окремо зупинитися на всіх її шести елементах, яких недарма вважають фундаментальними цінностями.

Чесність – невід’ємна основа доброчесності, яка є передумовою для повної реалізації довіри, справедливості, поваги та відповідальності.

Способами впровадження чесності є:

1. Бути правдивим/ою.
2. Поважати власника роботи (музиканта, автора, митця та ін.).
3. Виконувати обіцянки.
4. Наводити фактичні докази/дані.
5. Прагнути до об’єктивності, розглядати всі можливі сторони будь-якого питання.

Довіра – це можливість розраховувати на когось або на щось, що є необхідною умовою як для академічних досліджень, так і для академічної роботи в цілому.

Способами імплементації довіри в наукове середовище є:

1. Чітко вказувати очікування та слідувати ним.
2. Підтримувати прозорість щодо цінностей, процесів та їхніх наслідків.
3. Довіряти іншим.
4. Брати до уваги судження своїх опонентів.
5. Заохочувати взаєморозуміння.

Справедливість, як неупереджене ставлення, є основним фактором для того, щоб створити етичні товариства, тому що вона закріплює важливість правди, ідей, логіки та раціональності. Головними складовими справедливості вважають передбачуваність, прозорість, а також чіткі та розумні очікування.

Способами впровадження справедливості в академічне середовище є:

1. Застосовувати правила та політику послідовно.
2. Взаємодіяти з іншими на рівних.
3. Бути відкритим для нових ідей, мати широкий кругозір.
4. Бути об'єктивним.
5. Нести відповідальність за свої дії.

Повага в академічних товариствах є взаємною, тому вимагає поважного ставлення і до себе, і до інших. Повага до себе означає вирішення викликів з досягненням компромісу щодо власних цінностей. Повага до інших складається з визнання плюралізму думок та оцінки необхідності ставити під сумнів, перевіряти та допрацьовувати ідеї.

Для того, щоб впроваджувати повагу в академічне середовище, потрібно:

1. Активно слухати.
2. Охоче ставитися до зауважень та порад.
3. Брати до уваги, що думки та ідеї інших людей мають у собі раціональну основу.
4. Показувати емпатію.
5. Прагнути до відкритого спілкування.
6. Підтримувати інших людей та приймати той факт, що всі ми різні.
7. Визнавати наслідки наших слів та дій на наше оточення.

Відповідальність перш за все визначається в тому, що дотримання цінностей академічної доброчесності є водночас і індивідуальним обов'язком кожного, і спільною турботою. Кожний член академічної спільноти, тобто кожний викладач, студент та член адміністративного персоналу, підзвітний перед собою та перед іншими членами спільноти щодо забезпечення доброчесності свого навчання, викладання, наукового дослідження та служби.

Спільна відповідальність укріплює та збільшує силу проводити зміни. Відповідальні спільноти можуть подолати апатію та надихнути інших дотримуватися стандартів академічної доброчесності групи.

Способами імплементації відповідальності в академічну спільноту є:

1. Бути підзвітним перед собою за свої дії.
2. Брати участь у складних розмовах навіть, коли промовчати було б легше.
3. Знати та дотримуватися правил інституції та її кодексів поведінки.
4. Створювати, розуміти та поважати особисті кордони.
5. Намагатися виконувати необхідні завдання та виправдовувати очікування.
6. Бути взірцем гарної поведінки.

Відвага відрізняється від усіх інших фундаментальних цінностей тим, що вона скоріше за все є рисою характеру. Однак, як і інші цінності, відвагу можна розвивати та практикувати. Відвагу часто тлумачать як відсутність страху. Фактично відвага – це здатність діяти згідно зі своїми цінностями, незважаючи на страх.

Бути відважним означає діяти відповідно до своїх поглядів. Відвага, як і когнітивні здібності, може розвиватися тільки у такому середовищі, де вона використовується. Саме тому академічні спільноти, де панує доброчесність, обов'язково

повинні надавати можливість своїм членам робити вибір, навчатися від інших та таким чином професійно та особистісно зростати. Шляхом такого постійного процесу відвага та інші п'ять фундаментальних цінностей стають усе більш взаємозв'язаними та взаємозалежними.

Студенти, які відзначаються відвагою, спонукають себе та своїх друзів дотримуватися найвищих стандартів академічної доброчесності навіть у тих випадках, коли існує ризик негативних наслідків таких, як погана оцінка на іспиті або засудження та зневага з боку однолітків.

Способи впровадити відвагу в академічну спільноту включають:

1. Бути хоробрим навіть, коли інші не можуть.
2. Звернути увагу академічної спільноти на правопорушення та заохочувати оточення брати таку поведінку за взірць.
3. Переживати труднощі за те, у що ти віриш.
4. Не перейматися, відстоюючи доброчесність.
5. Охоче ризикувати.[1]

Незважаючи на своє широке практичне застосування, концепція академічної доброчесності з'явилася доволі недавно. Наукові дослідження щодо академічного шахрайства у вищій освіті розпочав у 1990 році видатний американський вчений Дональд Маккейб, один із засновників МЦАД. Ці дослідження, спрямовані МЦАД та його членами, продовжуються і зараз.

Перше дослідження Маккейба, як і всі наступні, констатувало, що більше 60 % студентів ЗВО схильні до академічного шахрайства. Водночас було доведено, що 95% учнів старшої школи брали участь у будь-якому виді академічної недоброчесності, включаючи такі її різновиди, як списування на іспиті та плагіат.[2]

На жаль, нові технології створюють нові виклики для академічної доброчесності. Одним з прикладів цього є розвиток

машинного перекладу, який з'явився у другій половині минулого століття. Хоча його ефективно використовують перекладачі в міжнародних організаціях з декількома офіційними робочими мовами (СОТ, ООН, НАФТА та інші), однак є поширеним зловживання цим інструментом в академічній спільноті. Більш того, використання нових видів генеративного штучного інтелекту таких, як Chat GPT та Bard, ставить під сумнів багато наукових досліджень, тому що це робить можливим плагіат та фальсифікацію експериментальних даних у них.

Хоча США і стали рушійною силою процесу впровадження та розробки концепції академічної доброчесності, навіть там існують свої специфічні проблеми. Як правило, політика доброчесності існує на рівні ЗВО, а не окремих силабусів. Однак ступінь ознайомлення викладачів та студентів з цією політикою часто у кращому випадку має обмежений характер. Одне з останніх досліджень політики академічної доброчесності 453 інституцій в США виявило, що зміст середньостатистичної політики є занадто довгим, ускладненим, а переклади на інші мови, крім англійської, рідко існують. Це означає, що студенти, які залучені до процесу академічної доброчесності, часто вважають політику недоступною та складною для розуміння та використання для власних ситуацій. Брак перекладів на інші мови справляє негативний ефект на іноземних студентів, які, можливо, вже мали інші культурні стандарти щодо академічної доброчесності. Одна з наукових робіт підтверджує, що іноземні студенти більш схильні до порушення академічної доброчесності, ніж американські (5,1 % звинувачення іноземних студентів у скоєнні порушення порівняно з лише 1% американських). Студенти, для яких англійська не є рідною мовою, можуть мати проблеми в читанні та розумінні опублікованої політики доброчесності. На рівні інституцій політика доброчесності повинна бути оновлена для

того, щоб бути чіткою та точною, з визначеннями та наслідками, доступно викладеними для викладачів та студентів.

Крім того, більше половини першокурсників, як іноземних, так і американських, ще ніколи не стикалися з політикою академічної доброчесності під час свого першого року навчання в ЗВО. Так сталося, тому що більшість американських університетів дозволяють студентам зарахувати уроки Advanced Placement (AP) or International Baccalaureate (IB) із старшої школи замість вступного курсу з академічного письма, у якому розглядаються теми плагіату, особливостей правильного цитування та академічних правопорушень. Така широко розповсюджена практика призводить до того, що студенти часто закінчують свій перший курс без отримання інформації, яка могла б ознайомити їх з політикою їхнього ЗВО щодо плагіату та правил цитування джерел.

В ЄС політика академічної доброчесності була більшою мірою запозичена з США, тому на місцевому рівні досі залишається багато колізій та невирішених питань. Важливим дослідженням цієї проблеми є доповідь проєкту «Вплив політики щодо плагіату у вищій освіті Європи» (Impact of Policies for Plagiarism in Higher Education Across Europe). Фаза 1 цього проєкту складалася з опитування, надісланого до університетів ЄС, яке заповнювалося самими інституціями, їхніми викладачами та студентами.

Результат опитування щодо французьких університетів доводить, що плагіат там є повсякденною практикою, а адміністрація ЗВО досить байдуже ставиться до існування та імплементації політики академічної доброчесності. Такий підхід до нагляду під час іспитів та брак чіткості політики призвів до створення культури шахрайства.

У ФРН, згідно з цим опитуванням, ситуація дещо краще, ніж у Франції.[3] Однією з причин став скандал у 2011 році, коли виявилось, що тодішній німецький міністр оборони Карл-

Теодор цу Гуттенберг скопіював частину розділів своєї дисертації з інших джерел, не навівши на них посилання. Такий сумнозвісний випадок плагіату завдяки суспільному обуренню призвів до відставки цього міністра та скасуванню його наукового ступеня, а також хвилі звинувачень у плагіаті щодо інших високопосадовців. У наступні роки багато з них втратили свої наукові ступені та вчені звання, зокрема, міністр освіти та наукових досліджень Аннет Шаван. [4] Зараз існування дієвої політики в Німеччині залежить від університету та не є достатньо послідовним в рамках національної системи ЗВО. Інституційна та наукова автономія є перешкодами для послідовності політики та її застосування у різних закладах.

Результати опитування констатували, що інтерес до теми академічної доброчесності в італійських ЗВО досить низький, а наукових досліджень та навчання в цій сфері дуже мало.[3]

Отже, концепція академічної доброчесності набула доброго теоретичного обґрунтування, однак на практиці залишається багато перешкод в її імплементації. Головними шляхами вирішення цієї проблеми є, по-перше, підвищення обізнаності академічної спільноти щодо цього питання, а, по-друге, створення зрозумілих та чітких кодексів поведінки в цій сфері.

Список використаних джерел та літератури:

1. International Center for Academic Integrity [ICAI]. (2021). The Fundamental Values of Academic Integrity. (3rd ed.). 17 pp. URL: <https://academicintegrity.org/about/values>
2. Facts and Statistics. International Center for Academic Integrity [ICAI]. URL: <https://academicintegrity.org/resources/facts-and-statistics>
3. Meredith Martinez "Academic Integrity in an American and European Context: An Overview". International

Perspectives on Higher Education.
URL:<https://webapps.graduateschool.vt.edu/globalperspectives/academic-integrity-in-an-american-and-european-context-an-overview/>

4. Sebastian Burkholdt “Student Perspective: Learning about Academic Integrity in the United States as an International Student”. International Center for Academic Integrity [ICAI]. URL:<https://academicintegrity.org/resources/blog/362-student-perspective-learning-about-academic-integrity-in-the-united-states-as-an-international-student>